

народъ се простира отъ Черно до Адриатическо море и застава като стена предъ Австрия, Далмация, Хърватско. Това има голъмо значение за нашето бѫдеще, стига да се прецени достойно това нѣщо.

Турция поради азиятската си култура стои неподвижна и заедно съ себе си задържа и нашия народъ, който е способенъ за напредъкъ. Ето защо българитѣ, макаръ и да живѣятъ въ най-добрая климатъ и плодородни мѣста на Балканския полуостровъ, не сѫ отишли много напредъ, защото господарь имъ е държалъ затворени вратитѣ за тѣхния въходъ. Днесъ вече казания господарь не ще може да държи затегната затворената врата, тъй като развитието минава презъ пролукитѣ, въздуха презъ покрива и прозорцитѣ.

Не е скрито за никого, че българитѣ правятъ безшумни стѣжки да се развиятъ въ отдѣлна народностъ.

Въ сравнение съ гърци, арменци, турци, евреи, тѣ сѫ най-трудолюбиви и най-издръжливи въ Турция. Тѣ сѫ най-способни земедѣлци и градинари, а по нравъ сѫ кротки и търпеливи. Нравственатъ имъ чистота напомня стария златенъ вѣкъ. Като такива, българитѣ избраха мирния путь, който води къмъ свободата. Вмѣсто несполучливи и пакостни бунтове, каквите по-рано се опитваха да правятъ съ малкото си сила, тѣ предпочетоха да се подготвятъ за освобождение отъ робството си чрезъ образование и възпитание. Този путь е по-дѣлъгъ, но е по-сигуренъ и по-сполучливъ за целта. Талантливи младежи съ срѣдствата на заможни общини или съ помощта на богати българи, добиватъ образование и възпитание въ Русия, Германия и Италия. Цѣлиятъ ни народъ съзнава вече належащата нужда отъ учение въ нашата злочеста родина. Онова, обаче, което трѣба да се пожелае, то е да не разбира работата всѣки по своему, а да се прибѣгне до едно общо и вѣрно схващане на нѣщата. Не бива всѣки заможенъ българинъ да праша децата си на учение тамъ, дето случайно го насочатъ въ гръцки, езуитски, протестански френски, турски и т. н. училища). Ако следваме този путь, нашата младеж ще се яви съ разнообразно и често противоречиво образование и възпитание по идеи и стремежи. „Не е ли по-умно, пише д-ръ Селимински,